

Besl. O. nr. 81.

Jf. Innst. O. nr. 84 (1998-99) og Ot.prp. nr. 41 (1998-99).

År 1999 den 8. juni holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lov

om finansavtaler og finansoppdrag (finansavtaleloven).

Kapittel 1 Alminnelige regler

§ 1 Virkeområde

(1) Denne loven gjelder for avtaler og oppdrag om finansielle tjenester med finansinstitusjoner eller lignende institusjoner hvis ikke annet er fastsatt i eller i medhold av lov.

(2) Med lignende institusjoner menes i denne loven

- a) statsbank
- b) finansmeglerforetak
- c) finansagent eller finansrådgiver
- d) samvirkeforetak
- e) pensjonsinnretning som omfattes av lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet
- f) institusjon som loven gjelder for etter forskrift med hjemmel i fjerde ledd bokstav a
- g) Postbanken BA.

(3) Loven gjelder ikke mellom to parter som begge er finansinstitusjoner eller lignende institusjoner og opptrer i denne egenskap.

(4) Kongen kan gi forskrifter om lovens virkeområde, herunder om at

- a) loven skal gjelde helt eller delvis for andre enn institusjoner nevnt i første ledd
- b) enkelte bestemmelser i loven ikke skal gjelde for visse institusjoner.

§ 2 Ufravikelighet

(1) Loven kan ikke fravikes ved avtale til skade for en forbruker. Med forbruker menes en fysisk person når avtalens formål for denne ikke hovedsakelig er knyttet til næringsvirksomhet.

(2) Når institusjonens kunde ikke er en forbruker, viker loven for avtale, etablert praksis mellom partene eller annen sedvane som anses bindende mellom partene. Bestemmelsene i §§ 14, 16, 20 første punktum, 21 tredje ledd, 27, 28, 48 og 61 samt kapitlene 5 og 6 kan likevel ikke fravikes til skade for kunden. Bestemmelsene i kapittel 3 kan ikke fravikes til skade for låntakeren dersom låntakeren er en fysisk person, og lån eller lignende kreditt er sikret ved pant i et formuesgode som tilhører låntakeren uten at godet ho-

vedsakelig er knyttet til låntakerens næringsvirksomhet.

(3) En bestemmelse som ikke kan fravikes til skade for en forbruker, kan ikke settes til side ved avtale om at fremmed rett skal anvendes.

§ 3 Anvendelse av norsk rett

Har en forbruker bosatt i Norge inngått avtale med en institusjon hjemmehørende i annet land, skal norsk rett gjelde for avtalen dersom

- a) institusjonen har gitt forbrukeren tilbud eller markedsført tjenesten her i riket, og forbrukeren her har gjort det som er nødvendig for at avtalen skal kunne inngås
- b) institusjonen eller en kommisjonær, agent eller annen representant for denne eller en megler her i riket har mottatt forbrukerens tilbud, aksept eller bestilling, eller
- c) avtalen er inngått av forbrukeren etter reise til utlandet i forbindelse med erverv av fast eiendom eller løsøre/gjenstand eller finansiering av ervervet, og reisen er arrangert av institusjonen, eller av selger i forståelse med institusjonen.

§ 4 Nemndsbehandling

(1) Gjennom avtale mellom en finansinstitusjon eller en lignende institusjon eller en organisasjon for slike institusjoner på den ene siden, og på den annen side Forbrukerrådet eller en annen organisasjon som representerer institusjonenes kunder, kan det opprettes en eller flere nemnder for behandling av tvister om finansavtaler.

(2) Partene kan forelegge avtalen for Kongen til godkjenning. Har Kongen godkjent nemndas vedtekter, gjelder bestemmelsene i tredje til femte ledd.

(3) Kunden kan kreve nemndsbehandling av enhver tvist hvor nemnda er kompetent, såfremt kunden har saklig interesse i å få nemndas uttalelse i saken. Tvist om urettmessig belastning av konto eller urettmessig bruk av betalingsinstrument, jf. § 37, kan også institusjonen bringe inn for nemnda.

(4) Så lenge en tvist er til behandling i nemnda, kan ikke en part bringe den inn for de alminnelige domstoler. Bestemmelsen i første punktum er likevel ikke til hinder for tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring etter tvangsfullbyrdsloven.

(5) En sak som nemnda har realitetsbehandlet, kan bringes direkte inn for herreds- eller byrett.

§ 5 Avtale om tvisteløsning

(1) En finansavtale med en forbruker skal inneholde opplysning om tvisteordning som nevnt i § 4. En forbruker kan ikke fraskrive seg adgangen til å kreve nemndsbehandling.

(2) En forbruker kan ikke på forhånd avtale voldgift. Dersom ikke annet følger av lov, kan en forbruker heller ikke på forhånd vedta annet vernetting enn de lovbestemte.

§ 6 Sletting av pantheftelser m.v.

(1) Når en fordring er innfridd eller for øvrig bortfalt, skal kreditor sørge for sletting eller frigivelse av pant og annen sikkerhet for fordringen, dersom ikke annet er avtalt i forbindelse med innfrielsen. Kausjonsdokument skal leveres tilbake til kausjonisten.

(2) Gjeldsbrev og annet dokument som har tjent som bevis for långiverens fordring, skal gjøres ugyldig og leveres tilbake til låntakeren.

§ 7 Brudd på andre avtaler

(1) Institusjonen kan ikke i en finansavtale med en forbruker betinge seg rett til å heve eller si opp avtalen eller til å anse fordring i henhold til avtalen som forfalt, på grunn av at kunden har misligholdt en annen avtale eller fordring.

(2) Hvis kunden overfor institusjonen har handlet klart i strid med redelighet og god tro, har institusjonen slik rett som nevnt i første ledd uten hensyn til om forbehold er inntatt i finansavtalen. Det samme gjelder andre institusjoner i samme konsern dersom dette er saklig begrunnet.

§ 8 Bruk av elektronisk kommunikasjon og elektroniske medier

(1) Krav i eller i medhold av denne loven om at opplysninger eller meldinger skal gis skriftlig, er ikke til hinder for bruk av elektronisk kommunikasjon dersom kunden ønsker dette.

(2) Krav i eller i medhold av denne loven om at en avtale skal inngås skriftlig, er ikke til hinder for at avtalen inngås ved hjelp av et elektronisk medium dersom kunden ønsker dette, og

- avtalens innhold i sin helhet er tilgjengelig for kunden ved avtaleinngåelsen, og
- det er benyttet en betryggende metode for å autentisere inngåelsen av en avtale med det angitte innhold.

Kapittel 2 Innskudd og betalingsoppdrag

I Innledende bestemmelser

§ 9 Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder for avtaler om innskudd og for bruk av innskuddskonto i finansinstitusjoner eller lignende institusjoner som nevnt i § 1 annet ledd. Dersom det er knyttet en kredittordning til en innskuddskonto, gjelder også reglene i kapittel 3.

(2) Bestemmelsene i avsnitt VI gjelder forholdet mellom betaleren og mottakeren ved betalingsoverføringer.

(3) Kongen fastsetter i forskrift særlige regler om betalingsoppdrag til og fra utlandet.

(4) Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler om innenlandske valutatransaksjoner. § 27 og § 41 annet ledd gjelder bare ved innenlandske valutatransaksjoner dersom det er bestemt i en slik forskrift.

§ 10 Særlige innskuddsformer

(1) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder ikke for

- forsikringsavtale
- pensjonsspareavtale
- avtale om innskudd i verdipapirfond.

(2) Bestemmelsene om innskudd i dette kapitlet gjelder tilsvarende for innlån til finansinstitusjoner eller lignende institusjoner, med unntak av

- lån ved ihendehaverobligasjoner og sertifikater
- ansvarlig lån.

§ 11 Betalingsoppdrag som ikke skal belastes innskuddskonto

(1) For betalingsoppdrag som ikke skal belastes innskuddskonto, gjelder bestemmelsene i §§ 12, 13, 14, 28, 29 annet ledd og avsnitt V, VI og VII tilsvarende.

(2) Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke for forhåndsbetalte elektroniske kort dersom ikke kortet kan brukes til å disponere en innskuddskonto. Kongen kan i forskrift fastsette særlige regler om forhåndsbetalte elektroniske kort.

§ 12 Definisjoner

I dette kapitlet betyr

- betalingsoppdrag*: oppdrag om uttak eller overføring av betalingsmidler
- betalingsmidler*: pengesedler og mynter (kontanter), samt innskudd og kreditt på konto i en finansinstitusjon eller en lignende institusjon som kan disponeres ved bruk av betalingsinstrumenter
- betalingsinstrument*: sjekk, giroblankett, betalingskort eller annet særskilt hjelpemiddel for uttak eller overføring av betalingsmidler
- betalingskort*: elektronisk eller manuelt benyttet uttaks-, debet- og kredittkort eller lignende kort

- for uttak eller overføring av betalingsmidler
- e) *virkedag*: hver av ukedagene fra og med mandag til og med fredag med unntak av helligdager og offentlige høytidsdager.

§ 13 Alminnelige vilkår

(1) De alminnelige vilkår for innskudd og betalingsoppdrag som en institusjon benytter, skal holdes tilgjengelig for kundene på ekspedisjonsstedene.

(2) Alminnelige vilkår for betalingsoppdrag skal opplyse om høyeste antall virkedager for å gjennomføre betalingsoppdrag.

§ 14 Avvisning av kunder

(1) Institusjonen kan ikke uten saklig grunn avslå å ta imot innskudd eller utføre betalingsoppdrag på vanlige vilkår.

(2) Kunden skal underrettes om avslag uten ugrunnet opphold når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Underretningen om avslag skal inneholde opplysning om tvisteordning som er etablert etter § 4.

II Avtalen

§ 15 Opplysningsplikt m.v.

(1) Institusjonen skal veilede kunden i valget mellom de ulike typer av innskuddskontoer som den tilbyr.

(2) Før det blir inngått en kontoavtale med en forbruker, skal institusjonen skriftlig opplyse kunden om

- a) nominell årlig rente, samt for andre kontoer enn brukskontoer nevnt i § 30 annet ledd annet punktum, representative eksempler på effektiv rente
- b) kostnader ved å etablere, ha eller avvikle kontoen, betalingsinstrument knyttet til den eller annen del av kontoforholdet
- c) kostnader som påløper ved å bruke kontoen og betalingsinstrument knyttet til den
- d) regler om hvordan kontoen og betalingsinstrument knyttet til kontoen kan brukes, herunder krav til legitimasjon
- e) reklamasjonsplikten som følger av § 37 første ledd
- f) begrensninger i kontohaverens adgang til straks å si opp avtalen og til å ta ut midler fra kontoen, jf. §§ 21 første ledd og 24 tredje ledd
- g) ansvar og risiko ved bruk av kontoen og for andres urettmessige bruk av den
- h) tidspunktet for godskriving av renter, såfremt renter ikke skal godskrives ved årets utgang
- i) hvilke regler som gjelder for innskuddsgaranti.

(3) Skriftlig informasjon med opplysninger som nevnt i annet ledd, skal være tilgjengelig for alle kunder. Brosjyrer og lignende markedsføringsmaterieil om innskudd og betalingsoppdrag skal alltid innehol-

de opplysninger som nevnt i annet ledd bokstav a, b, c, f og h.

§ 16 Kontoavtalen

(1) Kontoavtalen skal være skriftlig. Den skal inneholde navn og adresse samt fødselsnummer eller organisasjonsnummer på kontohaveren og enhver som skal disponere kontoen. Dersom slikt nummer ikke eksisterer, skal fødselsdato eller annen entydig identifikasjon benyttes.

(2) Kontoavtalen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd bokstav a til i. En kontoavtale med en forbruker skal inneholde opplysning om tvisteordning som er etablert etter § 4. Opplysninger som nevnt i § 15 annet ledd som institusjonen har gitt før avtalen ble inngått, skal i alle tilfeller regnes som en del av kontoavtalen.

(3) Et vilkår som ikke er tatt inn i kontoavtalen, er ikke bindende for kontohaveren med mindre institusjonen godtgjør at vilkåret er vedtatt av kontohaveren.

(4) Institusjonen skal gi kontohaveren et eksemplar av avtalen eller på annen måte gjøre avtalen tilgjengelig for kontohaveren.

(5) Kongen kan gi nærmere regler om krav til innholdet i kontoavtalen og om gjennomføring og avgrensning av opplysningsplikten etter § 15.

§ 17 Ihendehaverklausul

Innskuddsbok kan ikke inneholde vilkår om at institusjonen med befriende virkning kan utbetale penger til den som har innskuddsboken i hende (ihendehaverklausul).

§ 18 Endring av kontoavtalen

(1) Er partene enige om å endre kontoavtalen, gjelder §§ 15 og 16 tilsvarende så langt de passer.

(2) Institusjonen kan ikke i en kontoavtale med en forbruker forbeholde seg rett til ensidig å endre avtalevilkår til skade for kontohaveren, med unntak av

- a) nedsettelse av rentesats
- b) økning av gebyrer for å ha eller bruke kontoen eller betalingsinstrument knyttet til denne.

(3) Institusjonen kan uten hensyn til om forbehold er tatt inn i kontoavtalen, øke satsene for overtrekksrente og purregebyr ved urettmessig overtrekk.

§ 19 Varsel om ensidig endring av avtalevilkårene

(1) Endring av vilkårene i kontoavtalen til kontohaverens skade kan tidligst settes i verk to uker etter at institusjonen har sendt skriftlig varsel til kontohaveren om endringen.

(2) Varsel om endring av rentesatser og gebyrer skal opplyse om

- a) hva endringene går ut på
- b) kontohaverens rett til å si opp avtalen og få utbetalt innestående på kontoen med tillegg av påløpte

renter, og i den forbindelse hvilke regler som gjelder for avviklingsvederlag og forhåndsbetalt periodeavgift.

(3) Varsel om endring kan tas med i kontoutskrift.

(4) For andre typer innskuddskontoer enn brukskonto som nevnt i § 30 annet ledd annet punktum, kan varsel unnlates når saldo på konto utgjør mindre enn kr 1 000 med mindre Kongen i forskrift fastsetter et annet beløp.

§ 20 Vederlag ved avvikling

Institusjonen kan bare kreve vederlag (gebyr) for avvikling av kontoforholdet eller deler av dette i den utstrekning dette følger av kontoavtalen. Når kunden er en forbruker, må opplysning om slikt vederlag være gitt på forhånd, jf. § 15 annet ledd bokstav b. Vederlagets størrelse skal ikke overstige antatte kostnader ved avviklingen.

§ 21 Kontohaverens oppsigelse og heving

(1) Når ikke annet er avtalt, jf. § 24 tredje ledd, kan kontohaveren si opp kontoavtalen uten forhåndsvarsel for å få avviklet kontoforholdet.

(2) En bestemmelse i kontoavtalen som begrenser kontohaverens rett til å si opp avtalen, kan ikke gjøres gjeldende dersom institusjonen ensidig endrer avtalevilkår til kontohaverens skade, jf. § 18 annet ledd, og kontohaveren sier opp kontoavtalen innen fire uker etter at varsel etter § 19 er sendt til kontohaveren.

(3) Uten hensyn til hva som er avtalt i kontoavtalen, kan kontohaveren heve avtalen dersom det fra institusjonens side foreligger vesentlig brudd på opplysningsplikten eller kontoavtalen. Krav om heving må fremsettes innen rimelig tid etter at kontohaveren ble eller burde ha blitt klar over hevingsgrunnen.

(4) Avsluttes kontoforholdet etter tredje ledd, har kontohaveren rett til å få utbetalt pengene på kontoen med påløpte renter og uten fradrag for vederlag som nevnt i § 20. Det samme gjelder når institusjonen foretar en ikke uvesentlig endring av rente- eller gebyrsatser og kontohaveren sier opp innen slik frist som nevnt i annet ledd. Kontohaveren har i disse tilfeller også rett til å få tilbakebetalt en forholdsmessig del av forhåndsbetalt periodeavgift.

§ 22 Institusjonens oppsigelse og heving

(1) Institusjonen kan skriftlig si opp avtalen med minst fire ukers varsel dersom det foreligger saklig grunn og det ikke er avtalt lengre bindingstid. Grunnen til oppsigelsen skal opplyses. § 21 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

(2) Institusjonen kan skriftlig heve avtalen ved vesentlig mislighold fra kontohaverens side. Grunnen til hevingen skal opplyses.

§ 23 Konto som ikke brukes

(1) Er det ikke satt inn eller tatt ut noe på en innskuddskonto i løpet av ti år, skal institusjonen gi melding om kontoen i rekommandert brev til kontohaverens eller arvingenes sist kjente adresse. Meldingen skal opplyse om når foreldelsesfristen etter foreldelsesloven § 4 begynner å løpe, når fristen vil løpe ut, og hva som kreves for å avbryte fristen.

(2) Nødvendige kostnader for å komme i kontakt med kontohaveren eller arvingene etter bestemmelsen i foreldelsesloven § 4 første ledd tredje punktum kan belastes kontoen.

III Bruk av konto, betalingsoppdrag m.v.

§ 24 Disponering av konto

(1) Kontohaveren kan bruke kontoen til innskudd, uttak og betalingsoverføringer i samsvar med kontoavtalen.

(2) Innskudd på brukskonto som nevnt i § 30 annet ledd annet punktum kan disponeres når det er godskrevet kontoen. Innskudd i kontanter på slik konto kan straks heves på institusjonens ekspedisjonssteder.

(3) For andre typer innskuddskontoer enn nevnt i annet ledd kan kontoavtalen fastsette oppsigelsestid og bindingstid for innskudd.

§ 25 Umyndig kontohaver

(1) Umyndiges midler som bare kan disponeres av verge eller overformynderi, skal ikke settes inn på konto som den umyndige har rett til å disponere på egen hånd.

(2) Opplysninger som institusjonen etter loven her skal meddele kontohaveren, skal gis verge eller overformynderiet med mindre opplysningene gjelder midler den umyndige har rett til å disponere over på egen hånd.

(3) Har en umyndig kontohaver flere verger, disponerer de kontoen i fellesskap med mindre de skriftlig har gitt melding om noe annet.

§ 26 Avtale om belastningsfullmakt

(1) Denne bestemmelsen gjelder for

- a) avtale mellom kontohaveren og institusjonen om fast betalingsoppdrag der belastning skal kunne skje etter krav fra betalingsmottakeren eller foretas av institusjonen av eget tiltak
- b) avtale mellom kontohaveren og betalingsmottakeren om at kontoen gjentatte ganger skal kunne belastes etter krav fra betalingsmottakeren.

(2) Kontohaveren skal gi institusjonen skriftlig melding om avtale som nevnt i første ledd bokstav b.

(3) Institusjonen skal påse at de belastninger som foretas, ligger innenfor avtalens grenser.

(4) Avtalen skal på en entydig måte identifisere betalingsmottakeren. For hver betalingsmottaker skal

avtalen angi en høyeste belastningsgrense og det tidsrommet belastningsgrensen knytter seg til.

(5) Dersom ikke annet er uttrykkelig avtalt, skal institusjonen sørge for at varsel sendes til kontohaveren senest sju virkedager før belastningen finner sted. Varslet skal opplyse om tidspunktet for når belastningen vil finne sted, om betalingsmottakeren og om beløpets størrelse. Varslet kan tas med i kontoutskrift som nevnt i § 30 annet ledd annet punktum.

(6) Kontohaveren kan endre eller tilbakekalle fullmakten ved melding til institusjonen. Institusjonen skal gjennomføre endringen eller tilbakekallet senest første virkedag etter at meldingen er kommet fram.

§ 27 Renteberegning ved godskrivning og belastning av konto

(1) Ved innskudd i kontanter skal renter av beløpet godskrives senest fra og med første kalenderdag etter at innskuddet ble foretatt. Ved annen godskrivning av konto skal renter av beløpet godskrives fra og med oppgjørsdagen.

(2) Ved uttak i kontanter skal renter av beløpet godskrives til og med siste kalenderdag før uttaket. Ved uttak i kontanter på lørdag, helligdag eller offentlig høytidsdag skal renter av beløpet godskrives til og med siste kalenderdag før siste virkedag før uttaket. Ved annen belastning av konto skal renter av beløpet godskrives til og med kalenderdagen før oppgjørsdagen.

(3) Med oppgjørsdagen menes den kalenderdagen da godskrivning eller belastning av kontoer kan inngå i oppgjøret mellom institusjonene og Norges Bank eller på annen måte gjøres opp institusjonene imellom. Ved overføring innen samme institusjon forstås med oppgjørsdag den dag godskrivning og belastning av kontoene skjer.

(4) Kongen kan gi forskrift med regler om renteberegning på særlige områder og regler til utfylling og avgrensning av paragrafen her.

§ 28 Tilbakekall og endring

(1) Tilbakekaller eller endrer betaleren et betalingsoppdrag, skal den institusjonen som forestår betalingsoverføringen, medvirke til dette. For en bestemt type betalingsoppdrag kan det likevel avtales at betaleren ikke skal kunne kreve tilbakekall eller endring.

(2) Et betalingsoppdrag kan ikke tilbakekalles eller endres etter at betaling har skjedd, jf. § 39 første ledd.

(3) For tilbakekall av sjekker gjelder reglene i sjekkløven.

§ 29 Tilbakeholdsrett og motregning

(1) Institusjonen kan ikke utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning i innstående på konto, unntatt

for forfalte krav som springer ut av kontoavtalen. Institusjonen kan likevel utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning for krav som er oppstått som følge av et straffbart forhold.

(2) Institusjonen kan ikke utøve tilbakeholdsrett eller foreta motregning i betalingsmidler som institusjonen har til disposisjon for å utføre betalingsoppdrag.

(3) Retting av feilaktige godskrivninger reguleres av § 31.

(4) Reglene i paragrafen her er ikke til hinder for at det etter ellers gjeldende regler stiftes særskilt sikkerhetsrett i innskudd.

IV Føring av konto

§ 30 Kontoinformasjon

(1) Institusjonen skal jevnlig, og minst én gang i året, skriftlig informere kontohaveren om rente- og gebyrsatser for alternative typer innskuddskontoer som institusjonen tilbyr.

(2) Kontoutskrift skal sendes kontohaveren etter årets utgang. For lønnskonto, driftskonto og lignende brukskonto skal kontoutskrift sendes minst hver måned dersom det har vært bevegelse på kontoen.

(3) Hver kontoutskrift skal inneholde saldo, alle bevegelser på kontoen siden forrige utskrift, tidspunkter for renteberegninger for de enkelte bevegelser, gebyrer siden forrige utskrift og samlet fra siste årsskifte, påløpte renter og de rente- og gebyrsatser som gjelder for kontoforholdet. Navn på betalingsmottakere skal om mulig opplyses.

(4) Dersom kontohaveren har fått uriktige opplysninger om disponibelt beløp på kontoen og i god tro har belastet kontoen for større beløp enn disponibelt, kan institusjonen ikke kreve overtreksrente av kontohaveren før kontohaveren har fått rimelig tid til å rette på forholdet.

§ 31 Feilaktig godskrivning av konto

(1) Hvis institusjonen ved en feil har godskrevet uriktig konto eller uriktig beløp, kan institusjonen rette feilen ved å belaste kontoen innen utløpet av tredje virkedag deretter. Det samme gjelder dersom en institusjon ved en feil har godskrevet en konto i annen institusjon for så vidt den har adgang til å rette feilen i forhold til denne institusjonen.

(2) Institusjonens adgang til å rette feil etter første ledd gjelder ikke dersom godskrivning av kontoen har skjedd i samsvar med oppdrag fra en tredjeperson.

(3) Hvis godskrivning som nevnt i første ledd har sammenheng med straffbart forhold fra betalingsmottakerens side, eller fra en annen som har rett til å belaste betalingsmottakerens konto, kan institusjonen i alle tilfelle foreta retting av kontoen.

(4) At institusjonen ikke har adgang til å foreta retting av kontoen etter paragrafen her, er ikke til hin-

der for at institusjonen kan kreve tilbakesøking etter alminnelige regler.

§ 32 Feilaktig belastning av konto

(1) Hvis institusjonen ved en feil har belastet en konto, skal den uten ugrunnet opphold godskrive kontoen for et tilsvarende beløp.

(2) Institusjonen plikter uten hensyn til skyld å erstatte rentetap og annet direkte tap som er oppstått ved den feilaktige belastningen.

(3) For indirekte tap svarer institusjonen etter alminnelige erstatningsregler.

§ 33 Melding om feil

Oppdager institusjonen at en konto er feilaktig godskrevet eller belastet, skal kontohaveren underrettes uten ugrunnet opphold. Dersom feilen er rettet på en slik måte at det ikke er noen reell mulighet for at kontohaveren kan ha fått uriktige opplysninger om disponibelt beløp på kontoen, er det likevel tilstrekkelig at underretningen gis i forbindelse med en konto-utskrift.

V Andres misbruk av konto og betalingsinstrument

§ 34 Andres misbruk av konto m.v.

(1) Kontohaveren er ikke ansvarlig for andres urettmessige uttak eller annen belastning med mindre den som har foretatt disposisjonen, har legitimert seg i samsvar med reglene i kontoavtalen, og belastningen har vært mulig som følge av forsett eller grov uaktsomhet fra kontohaveren eller fra noen som etter kontoavtalen har rett til å belaste kontoen.

(2) Ansvar etter første ledd er begrenset til disponibelt beløp på kontoen på belastningstidspunktet. Er misbruk skjedd ved bruk av elektroniske betalingsinstrumenter innenlands, kan ansvaret heller ikke overskride belastningsgrenser som gjelder for den eller de bruksmåter som er benyttet. Begrensningene i leddet her gjelder ikke dersom kontohaveren eller noen som etter kontoavtalen har rett til å belaste kontoen, har medvirket forsettlig til at vedkommende kunne legitimere seg.

(3) Kontohaveren svarer ikke for andres urettmessige bruk som finner sted etter at institusjonen har fått varsel om forhold som skaper særlig fare for misbruk, som f.eks. at et betalingsinstrument er kommet bort eller at kode eller annen sikkerhetsprosedyre kan ha blitt tilgjengelig for uvedkommende. Kontohaveren er likevel ansvarlig dersom kontohaveren eller noen som etter kontoavtalen har rett til å belaste kontoen, forsettlig har muliggjort bruken.

(4) Uten hensyn til reglene i denne paragrafen er kontohaveren i alle tilfelle ansvarlig for tap som skyldes at kontohaveren eller noen som etter kontoavtalen

har rett til å belaste kontoen, har utvist eller medvirket til svik mot institusjonen.

(5) Ansvar ved misbruk av betalingskort er regulert i § 35.

§ 35 Misbruk av betalingskort

(1) Kontohaveren svarer med inntil kr 800 for tap som skyldes andres urettmessige bruk av betalingskort når tilhørende personlig kode eller annen lignende sikkerhetsprosedyre er brukt.

(2) Kontohaveren svarer med inntil kr 8 000 for tap som skyldes andres urettmessige bruk av betalingskort dersom

- a) kontohaveren eller noen betalingskortet er overlatt til, ved grov uaktsomhet har muliggjort misbruket, eller
- b) misbruket er muliggjort fordi kontohaveren eller noen betalingskortet er overlatt til, har unnlatt å underrette institusjonen snarest mulig etter å ha fått kjennskap til at betalingskortet er kommet bort eller innen rimelig tid etter at dette burde vært oppdaget.

(3) Er misbruk av elektronisk betalingskort skjedd innenlands, kan ansvaret etter annet ledd ikke overskride de belastningsgrenser som gjelder for den eller de bruksmåter som er benyttet.

(4) Begrensningene i annet og tredje ledd gjelder ikke dersom kontohaveren eller noen kortet er overlatt til, forsettlig har muliggjort bruken av kortet. Begrensningene gjelder heller ikke for tap som er oppstått som følge av at kontohaveren eller noen kortet er overlatt til, har unnlatt å underrette institusjonen snarest mulig etter å ha fått kjennskap til irregulær bruk av kortet.

(5) § 34 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende for kontohaverens ansvar etter paragrafen her.

(6) Kongen kan i forskrift bestemme at reglene i paragrafen her skal gjelde helt eller delvis for andre typer betalingsinstrumenter.

§ 36 Lemping av kontohaverens ansvar

(1) Ansvar etter §§ 34 og 35 kan lempes dersom måten kontoen kan disponeres på ikke er betryggende, eller dersom betalings- eller kontokortsystemet ikke oppfyller forsvarlige standarder for identifikasjons-, kontroll- og varslingsrutiner, og den urettmessige belastning eller misbruket har sammenheng med dette. Det kan også tas hensyn til manglende aktsomhet eller andre forhold på institusjonens side som har medvirket til at den urettmessige belastningen eller misbruket kunne skje.

(2) Kontohaverens ansvar kan også nedsettes dersom en leverandør av varer eller tjenester som har mottatt betalingen, forsto eller burde forstå at bruken av betalingsinstrumentet var urettmessig.

§ 37 Reklamasjon. Tilbakeføring

(1) I den utstrekning kontohaveren ut fra reglene i § 34 eller § 35 bestrider å ha ansvar for en belastning, skal institusjonen tilbakeføre beløpet og erstatte rentetap fra belastningstidspunktet, forutsatt at kontohaveren setter frem krav om tilbakeføring uten ugrunnet opphold etter at denne ble eller burde ha blitt kjent med forholdet. Plikten til tilbakeføring etter første punktum gjelder ikke for egenandel etter § 35 første ledd.

(2) Første ledd gjelder ikke dersom

- a) kontohaveren skriftlig har erkjent ansvar for belastningen, eller
- b) institusjonen innen fire uker fra mottakelse av skriftlig innsigelse fra kontohaveren har anlagt søksmål eller brakt saken inn for en nemnd som nevnt i § 4 første ledd.

(3) Blir saken avvist av en nemnd eller en domstol, løper en ny frist på fire uker, fra den dagen institusjonen ble kjent med avvisningen.

VI Forholdet mellom betaler og mottaker ved betalingsoverføringer

§ 38 Oppgjørsmåte

(1) Betaling kan foretas ved overføring av beløpet til mottakerens konto med mindre annet er avtalt eller mottakeren har bedt om utbetaling med kontanter.

(2) Mottakeren kan gi nærmere anvisning om betalingsmåten, dersom dette ikke medfører vesentlig merutgift eller andre ulemper for betaleren.

(3) En forbruker har alltid rett til å foreta oppgjør med tvungne betalingsmidler hos betalingsmottakeren.

§ 39 Tid og sted for betaling

(1) Dersom betaleren har rett til å foreta oppgjør ved overføring til mottakerens konto, anses betalingen for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens institusjon. Ved overføring innen samme institusjon anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens konto. Når oppgjør skal skje ved utbetaling i kontanter, anses betalingen for å ha skjedd når beløpet er stilt til mottakerens disposisjon gjennom bank på mottakerens sted og melding om dette er kommet frem til mottakeren.

(2) Dersom ikke annet er avtalt, anses dessuten en fastsatt betalingsfrist for å være avbrutt

- a) ved betaling fra forbruker når betalerens oppdrag er mottatt av en finansinstitusjon
- b) når mottakeren mottar og aksepterer sjekk eller annet betalingsmiddel.

(3) Dersom et mottatt betalingsoppdrag ikke skal utføres straks, regnes avbruddet av betalingsfristen fra den avtalte betalingsdagen.

(4) Betalingsfristen avbrytes ikke dersom betalingsoppdraget ikke blir gjennomført og dette skyldes

betalerens eget forhold. Institusjonen skal i så fall varsle betaleren om dette uten ugrunnet opphold, med mindre annet er bestemt i eller i medhold av lov.

VII Forsinkelse av betalingsoverføringer

§ 40 Ansvar for betalingsmidler

Den institusjonen som har påtatt seg betalingsoppdraget, er ansvarlig overfor betaleren for det beløp som skal overføres fra betalingsmidlene er stilt til disposisjon og inntil betalingen anses å være skjedd etter § 39.

§ 41 Rentetap

(1) De institusjonene som forestår betalingsoverføringen, er ansvarlige for rentetap som betaleren eller mottakeren har lidt som følge av at betalingsoverføringen forsinkes.

(2) Skal beløpet godskrives mottakerens konto, får reglene i § 27 første ledd annet punktum om renteberegning tilsvarende anvendelse. Dersom rentetapet overstiger de renter som er gitt i medhold av § 27 første ledd annet punktum, kan mottakeren kreve mertapet erstattet.

(3) En institusjon som har erstattet rentetap, kan kreve tapet dekket av den institusjonen som har forårsaket forsinkelsen.

(4) Dersom mottakeren krever forsinkelsesrente eller annen erstatning av betaleren på grunn av forsinket betaling, skal det i kravet gjøres fradrag for renter som mottakeren har mottatt fra institusjonen.

§ 42 Annet tap

(1) De institusjonene som forestår betalingsoverføringen, er ansvarlige for annet direkte tap, herunder kurstap, inkassogebyrer o.l., som betaleren eller mottakeren er påført som følge av forsinket betalingsoverføring. Dette gjelder likevel ikke dersom institusjonen godtgjør at forsinkelsen skyldes en hindring utenfor dens kontroll som den ikke med rimelighet kunne ventes å ha tatt i betraktning på avtaletiden eller unngå eller overvinne følgene av. Ansvarsfriheten etter foregående punktum gjelder så lenge hindringen varer.

(2) Har institusjonen gitt en medhjelper i oppdrag å medvirke til gjennomføringen av et betalingsoppdrag og feilen eller forsinkelsen skyldes medhjelperen, blir institusjonen fri for ansvar bare om også medhjelperen vil være fritatt etter reglene i første ledd.

(3) For indirekte tap som betaleren eller mottakeren har lidt, er institusjonen ansvarlig dersom tapet er voldt ved grov uaktsomhet eller forsett fra institusjonens side.

(4) Dersom institusjonen særskilt har påtatt seg ubetinget ansvar for at betaling skal være kommet fram til mottakeren innen en bestemt frist, kan kunden uten hensyn til reglene i paragrafen her kreve tapet erstattet av institusjonen.

§ 43 Lemping av institusjonens ansvar

Dersom betaleren eller mottakeren har medvirket til at betalingsoverføringen forsinkes, kan institusjonens ansvar etter §§ 40 til 42 lempes.

Kapittel 3 Låneavtaler m.v.

§ 44 Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder for avtaler om lån hvor finansinstitusjoner eller lignende institusjoner som nevnt i § 1 annet ledd er långiver.

(2) Bestemmelsene gjelder tilsvarende for lignende kreditt, men likevel ikke for kreditt som omfattes av kredittkjøpsloven. Bestemmelsene gjelder ikke for avtale om leiefinansiering eller avtale om faktoring.

(3) Har en institusjon stilt garanti e.l. for lån til en forbruker, gjelder §§ 48 og 52 tilsvarende i forholdet mellom institusjonen og forbrukeren så langt de passer.

§ 45 Overdragelse

(1) Uten særskilt samtykke fra låntakeren kan långiverens fordring bare overdras til en finansinstitusjon eller til en lignende institusjon som nevnt i § 1 annet ledd bokstav a, d, e, f eller g.

(2) Når långiverens fordring overdras, gjelder bestemmelsene i dette kapitlet tilsvarende i forholdet mellom låntakeren og den som fordringen blir overdratt til, når ikke annet er fastsatt i lov. Långiveren skal varsle låntakeren om overdragelsen.

§ 46 Långiverens opplysningsplikt

(1) Før det blir inngått avtale om nedbetalingslån, herunder annuitetslån, med en forbruker, skal långiveren skriftlig opplyse låntakeren om

- a) effektiv årlig rente
- b) nominell årlig rente, samt gebyrer og andre låne-kostnader som skal belastes låntakeren
- c) størrelsen, antall og forfallstid for innbetalinger i hele låneperioden, hvordan forholdet mellom avdrag, renter og andre kostnader ved hver innbetaling vil være samt det samlede beløp som skal betales
- d) forbehold i avtalen om endring av renter, gebyrer og andre kostnader, jf. § 49
- e) låntakerens rett til førtidig tilbakebetaling, samt kostnader m.v. som kan påløpe om retten brukes.

(2) Før det blir inngått avtale med en forbruker om rammekreditt, skal långiveren skriftlig gi låntakeren opplysninger som bestemt i første ledd bokstav b, d og e samt om

- a) kredittens maksimumsbeløp
- b) effektiv årlig rente ved ulike måter å utnytte lånet på.

(3) Skriftlig informasjon med opplysninger som nevnt i første eller annet ledd skal være tilgjengelig for enhver låntaker før låneavtale inngås. Låntakeren

kan også kreve å få tilsvarende opplysninger under låneforholdet. Beregningen av effektiv årlig rente skjer da med utgangspunkt i forholdene når slikt krav fremsettes av låntakeren.

§ 47 Plikt til å frarå

Dersom långiveren før låneavtale inngås med en forbruker eller lånet utbetales til denne, må anta at økonomisk evne eller andre forhold på låntakerens side tilsier at denne alvorlig bør overveie å avstå fra å ta opp lånet, skal långiveren skriftlig underrette låntakeren om dette. Gjør långiveren ikke det, kan låntakerens forpliktelser lempes for så vidt dette finnes rimelig.

§ 48 Låneavtalen

(1) Låneavtalen skal være skriftlig. Den skal angi alle kostnader som låntakeren skal dekke, også slike kostnader som ikke inngår i beregningsgrunnlaget for effektiv årlig rente.

(2) Låneavtalen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 46 første ledd bokstav a, b, d og e. Ved kassakreditt eller annen rammekreditt skal avtalen inneholde opplysninger som nevnt i § 46 annet ledd. En låneavtale med en forbruker skal dessuten inneholde opplysninger som nevnt i § 46 første ledd bokstav c og om tvisteordning som nevnt i § 4. Opplysninger som nevnt i § 46 som institusjonen har gitt før avtalen ble inngått, skal i alle tilfeller regnes som en del av låneavtalen.

(3) Et vilkår som ikke er tatt inn i låneavtalen, er ikke bindende for kunden med mindre långiveren godtgjør at vilkåret er vedtatt av kunden.

(4) Långiveren skal gi låntakeren et eksemplar av låneavtalen eller på annen måte gjøre avtalen tilgjengelig for låntakeren.

(5) Er det overfor en forbruker ikke på forhånd gitt opplysninger som nevnt i § 46 første ledd bokstav d, jf. annet ledd, kan forbehold i avtalen om å endre rente, gebyrer eller andre kostnader, ikke utøves til skade for låntakeren før etter tre år, med mindre det er klart at låntakeren før avtalen ble inngått var kjent med endringsadgangen. Dersom långiveren på forhånd har oppgitt rentesats overfor en forbruker uten å angi både nominell og effektiv årlig rente etter § 46 første eller annet ledd, skal den oppgitte renten i inntil tre år anses som effektiv rente, med mindre det er klart at låntakeren ikke er villedet.

(6) Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om krav til innholdet i låneavtalen, om gjennomføring og avgrensning av opplysningsplikten etter § 46 og om bruk og godkjenning av formularer.

§ 49 Endring av lånevilkårene

(1) Er partene enige om å endre låneavtalen, gjelder §§ 46 og 48 tilsvarende så langt de passer.

(2) I en låneavtale med en forbruker kan ikke långiveren forbeholde seg rett til ensidig å endre lånevilkårene til skade for forbrukeren, med unntak av økning av rentesats, gebyrer og andre kostnader. Forbeholdet skal angi betingelsene for at endring kan foretas. Endring av lånevilkårene etter leddet her kan bare iverksettes dersom endringen er saklig begrunnet. Kongen kan fastsette nærmere regler om betingelsene for endring til låntakerens skade.

(3) Ved fastsetting av rentesats, gebyrer og andre kostnader skal det ikke skje urimelig forskjellsbehandling mellom institusjonens kunder.

(4) Når ikke annet avtales, skal avtalt løpetid på annuitetslån beholdes når renten endres. Når låntakeren er forbruker, skal låntakeren være varslet etter § 50 før avtale om forlenget løpetid ved økning av rentesatsen kan inngås med låntakeren.

§ 50 Varsel om endring m.v.

(1) Før långiveren ensidig endrer lånevilkårene, skal låntakeren varsles skriftlig. Varslet skal opplyse om hva endringen går ut på, om hva som er grunnelsen for endringen, og om kundens rett til førtidig tilbakebetaling, samt om hvilke kostnader som påløper ved dette, jf. § 53.

(2) Endres rentesatsen, gebyrer eller andre kostnader for avtale om nedbetalingslån, herunder annuitetslån, skal varslet inneholde opplysninger som nevnt i § 46 første ledd bokstav a og b samt opplysninger om hvilken betydning endringene vil få for lånets avdrags- og renteterminer (låneprofilen) frem til siste avdrag. For kassakreditt eller lignende rammekreditt skal varsel om slike endringer inneholde opplysninger som nevnt i § 46 første ledd bokstav b og § 46 annet ledd bokstav b. Effektiv årlig rente skal beregnes etter forholdene når endringen settes i verk.

(3) Når låntakeren er forbruker, kan endring av vilkårene etter § 49 annet ledd settes i verk tidligst seks uker etter at institusjonen har sendt skriftlig varsel til forbrukeren om endringen. Kortere frist kan benyttes når renteendring skjer som en følge av at det er inntruffet en vesentlig endring i pengemarkedsrenten, obligasjonsrenten eller det generelle rentenivå for institusjonenes innlån.

(4) Tredje ledd gjelder ikke for lån hvor rentesatsen, gebyrer eller andre kostnader bare kan reguleres på bestemte tidspunkter fastsatt i låneavtalen. For slike lån skal långiveren

- a) senest seks uker før reguleringstidspunktet gi forbrukeren skriftlig varsel med angivelse av rentesats, gebyrer og andre kostnader i samsvar med § 46 første ledd bokstav a og b, som ville ha blitt krevd for et tilsvarende lån regulert på varslings-tidspunktet
- b) senest 14 dager før reguleringstidspunktet gi forbrukeren skriftlig tilbud med slike opplysninger som nevnt i annet ledd, og med opplysning om at

renter for neste rentebindingsperiode vil være i samsvar med tilbudet, med mindre forbrukeren innen en frist som er fastsatt i tilbudet og som ikke kan være kortere enn 14 dager fra tilbudet ble sendt, har varslet långiveren om førtidig tilbakebetaling.

§ 51 Renter ved forsinket betaling

Ved forsinket betaling kan långiveren kreve forsinkelsesrenter. I den utstrekning forsinkelsesrenter ikke er særskilt regulert i låneavtalen, gjelder lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling. Når låntakeren er forbruker, kan det ikke avtales vilkår som stiller låntakeren dårligere enn det som følger av lov om renter ved forsinket betaling.

§ 52 Førtidig forfall

(1) Långiveren kan kreve at lånet blir innfridd før forfallstiden dersom

- a) låntakeren vesentlig misligholder låneavtalen
- b) det blir åpnet konkurs eller gjeldsforhandling etter konkurslovens regler hos låntakeren
- c) låntakeren avgår ved døden uten at det innen rimelig frist foreligger eller etter varsel blir stilt betryggende sikkerhet for oppfyllelse
- d) låntakeren har stilt pant som sikkerhet for pengekravet, og vilkårene i panteloven § 1-9 eller sjøloven § 44 er oppfylt.

(2) Dersom det ut fra låntakerens handlemåte eller alvorlig svikt i låntakerens betalingsevne er klart at lånet vil bli vesentlig misligholdt, kan långiveren kreve at det uten ugrunnet opphold stilles betryggende sikkerhet for lånet eller rettidig betaling. Stilles ikke slik sikkerhet, kan långiveren kreve lånet innfridd ved påkrav. Bestemmelsen i dette ledd gjelder ikke for lån som allerede er betryggende sikret.

(3) Krav etter denne paragrafen skal fremsettes skriftlig og være begrunnet.

(4) Ved førtidig forfall etter denne paragrafen gjelder § 53 annet ledd og § 54 første ledd tilsvarende.

§ 53 Førtidig tilbakebetaling

(1) Låntakeren har rett til å tilbakebetale lånet helt eller delvis før avtalt forfallstid.

(2) Det skal bare betales lånekostnader for den benyttede kredittid, regnet frem til og med betalingsdagen. Så langt det følger av avtalen, kan institusjonen i tillegg kreve gebyr, begrenset til dekning av kostnadene ved den førtidige tilbakebetalingen. Institusjonen kan ikke kreve slikt gebyr når låntakeren er forbruker.

§ 54 Førtidig tilbakebetaling av fastrentelån m.v.

(1) For lån hvor rentesatsen, gebyrer og andre kostnader er bundet for hele lånets løpetid eller hvor slikt vederlag bare kan reguleres på bestemte tidspunkter fastsatt i låneavtalen, kan långiveren også

kreve dekning av tap av renter eller annet vederlag i bindingsperioden dersom långiverens rettigheter følger av avtalen. Er låntakeren en forbruker, må låntakeren dessuten være gjort kjent med långiverens rettigheter før avtalen ble inngått, jf. § 46 første ledd bokstav e, jf. annet ledd.

(2) Første ledd gjelder ikke når en låntaker som er forbruker, har varslet långiveren om førtidig tilbakebetaling innen fristen angitt i tilbudet etter § 50 fjerde ledd bokstav b, eller dersom ingen frist er oppgitt, innen reguleringsdagen. Låntakeren må i tilfelle foreta tilbakebetaling senest på reguleringsdagen eller fire uker etter dette tidspunktet. For tiden etter reguleringsdagspunktet betales markedsrente.

(3) Dersom långiveren etter avtalen kan kreve dekning av tap m.v. som nevnt i første ledd, skal låntakeren i tilsvarende utstrekning godskrives rentegevinst som långiveren oppnår. Retten til godskriving av rentegevinst kan fravikes i avtalen selv om låntakeren er en forbruker. Forbrukeren må i så fall være gjort kjent med en slik fravikelse før avtalen ble inngått, jf. § 46 første ledd bokstav e, jf. annet ledd.

(4) Kongen kan i forskrift gi regler om beregning av renter eller annet vederlag etter paragrafen her.

§ 55 Om kreditorskifte og om forbud mot bruk av visse dokumenter

(1) Ved overdragelse eller pantsetting av långiverens fordring kan låntakeren overfor erververen eller pantaveren gjøre gjeldende de samme innsigelser og motkrav på grunnlag av låneavtalen som overfor den opprinnelige kreditor, når annet ikke er fastsatt i lov.

(2) Långiveren må ikke utstede eller motta veksler for en fordring mot en låntaker som er forbruker. Det samme gjelder for skylderklæring som ved overdragelse eller pantsetting kan avskjære eller innskrenke forbrukerens rett til å gjøre gjeldende innsigelser eller motkrav på grunnlag av låneavtalen.

§ 56 Kontoinformasjon

Kontoutskrift skal sendes låntakeren etter årets utgang. § 30 tredje ledd første punktum gjelder tilsvarende.

Kapittel 4 Kausjon

I Innledende bestemmelser

§ 57 Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder når en finansinstitusjon eller en lignende institusjon som nevnt i § 1 annet ledd er kreditor etter kausjon stilt for lån eller annen kreditt. Kapitlet gjelder også når en forbruker stiller kausjon gjennom et meglerforetak, jf. § 75 tredje ledd annet punktum.

(2) Som kausjon regnes i dette kapitlet også pant stilt av en tredjeperson (realkausjon).

(3) Som forbruker regnes i dette kapitlet en fysisk person som kausjonerer for noen annens gjeld

- a) dersom kausjonens formål for kausjonisten ikke hovedsakelig er knyttet til kausjonistens næringsvirksomhet, eller
- b) kausjonen består i pant i formuesgode som ikke hovedsakelig er knyttet til kausjonistens næringsvirksomhet.

(4) Virksomhet som drives gjennom et aksjeselskap eller et annet selskap med begrenset ansvar, regnes ikke i seg selv som kausjonistens næringsvirksomhet etter tredje ledd. Når låntakeren er et selskap der kausjonisten har bestemmende innflytelse, kan likevel § 62, § 63, § 65 tredje ledd, § 67 annet og tredje ledd, § 73 og § 74 fravikes i kausjonsavtalen.

§ 58 Overdragelse

Overdras långiverens fordring på kausjonisten, gjelder bestemmelsene i dette kapitlet tilsvarende i forholdet mellom kausjonisten og den som fordringen blir overdratt til, når ikke annet er fastsatt i lov. Den som overdrar fordringen, skal varsle kausjonisten om overdragelsen.

§ 59 Opplysningsplikt før inngåelse av kausjonsavtale m.v.

(1) Før det blir inngått avtale om kausjon med en forbruker, skal institusjonen skriftlig opplyse kausjonisten

- a) om den alminnelige risiko som knytter seg til kausjonsansvar
- b) om de lån og kreditter kausjonen skal omfatte og det tidsrom kausjonsansvaret skal gjelde
- c) om kausjonskravets størrelse eller det høyeste beløp som kausjonen skal sikre, og om kausjonisten i tillegg skal ha ansvar for renter og kostnader ved låntakerens mislighold, jf. §§ 72 og 73
- d) om pant eller annen sikkerhet som låntakeren eller en tredjeperson har stilt eller forutsettes å stille for långiverens fordring
- e) om det er forutsatt tegnet gjeldsforsikring og i tilfelle om vilkår som må være oppfylt for at gjeldsforsikring skal bli tegnet
- f) om den verdien av pant og annen sikkerhet som långiveren legger til grunn for låneforholdet, og som i forhold til kausjonisten skal utnyttes før kausjonsansvaret
- g) om kausjonen skal omfatte eldre gjeld og i tilfelle om gjelden er misligholdt
- h) om andre forhold som kausjonisten i samsvar med redelighet og god tro har krav på å bli opplyst om.

(2) Så snart som mulig skal långiveren gi kausjonisten en kopi av låneavtalen eller på annen måte gjøre den tilgjengelig for kausjonisten.

§ 60 Plikt til å frarå

(1) Dersom långiveren frarår en forbruker å oppta lånet, jf. § 47, skal långiveren før kausjonsavtalen inngås eller lånet utbetales underrette kausjonisten om dette skriftlig. Forsømmer långiveren dette, kan kausjonistens ansvar nedsettes for så vidt lemping finnes rimelig. Det samme gjelder dersom långiveren burde ha frarådet forbrukeren å oppta lånet.

(2) Dersom långiver før kausjonsavtale inngås med en forbruker må anta at økonomisk evne eller andre forhold på kausjonistens side tilsier at denne alvorlig bør overveie å avstå fra å stille kausjon, skal långiver skriftlig underrette kausjonisten om dette. Første ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

§ 61 Kausjonsavtalen

(1) Kausjonsavtalen må for å være bindende være inngått skriftlig og inneholde opplysninger om kausjonsbeløpets størrelse eller det høyeste beløp kausjonen skal sikre. § 8 annet ledd gjelder ikke for en kausjonsavtale med en forbruker.

(2) Kausjonsavtalen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 59 første ledd bokstav c, d, g og h. En kausjonsavtale med en forbruker skal dessuten inneholde opplysninger som nevnt i § 59 første ledd bokstav b, e og f og om tvisteordning som nevnt i § 4. Opplysninger som nevnt i § 59 første ledd som institusjonen har gitt før kausjonsavtalen ble inngått, skal i alle tilfeller regnes som en del av kausjonsavtalen.

(3) Et vilkår som ikke er tatt inn i kausjonsavtalen, er ikke bindende for kausjonisten med mindre institusjonen godtgjør at vilkåret er uttrykkelig vedtatt av kausjonisten.

(4) Institusjonen skal gi kausjonisten et eksemplar av kausjonsavtalen eller på annen måte gjøre avtalen tilgjengelig for kausjonisten.

II Kausjonsforholdet

§ 62 Varslingsplikt ved manglende sikkerhetsstillelse m.v.

(1) Institusjonen plikter uten ugrunnet opphold å varsle kausjonisten skriftlig

- a) dersom pant eller annen sikkerhet ikke er blitt stilt som forutsatt da kausjonsavtalen ble inngått, eller senere er falt bort
- b) dersom gjeldsforsikring ikke er blitt stilt som forutsatt da kausjonsavtalen ble inngått.

(2) Hvis gjeldsforsikring er stilt som forutsatt, men det senere inntreffer forhold som kan føre til at dekningen under forsikringen faller bort eller blir vesentlig endret, skal institusjonen varsle kausjonisten i god tid før dekningen endres.

§ 63 Varslingsplikt ved mislighold, betalingsutsettelse m.v.

(1) Institusjonen skal varsle kausjonisten skriftlig om mislighold fra låntakerens side senest tre måneder etter at misligholdet inntraff. Varsel til kausjonisten kan likevel unnlates for forbigående mislighold. Som forbigående mislighold regnes mislighold som ikke overstiger to måneder, og som heller ikke sett i sammenheng med tilsvarende tidligere mislighold gir grunn til å frykte for svikt i låntakerens betalingsevne.

(2) Etter at institusjonen har varslet kausjonisten om mislighold, skal institusjonen holde kausjonisten informert om den videre utviklingen i låneforholdet. Dersom kausjonisten har grunn til å tro at låneforholdet er brakt i orden etter et varslet mislighold, gjelder ny varslingsplikt etter første ledd ved mislighold av en senere termin.

(3) Institusjonen plikter uten ugrunnet opphold å varsle kausjonisten skriftlig hver gang det avtales utsettelse med betaling av avdrag eller renter utover tre måneder.

(4) Blir institusjonen kjent med at låntakeren er død, at det er åpnet gjeldsforhandling eller konkurs i låntakerens bo, eller at låntakeren har fremsatt søknad om gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven for namsmannen, skal kausjonisten varsles uten ugrunnet opphold.

§ 64 Opplysningsplikt etter kausjonistens forespørsel

Kausjonisten kan på ethvert tidspunkt kreve at institusjonen opplyser om

- a) hvilket aktuelt beløp kausjonisten hefter for
- b) hvilken rente og hvilke gebyrer som gjelder i låneforholdet
- c) resultatet av eventuelle undersøkelser som långiveren har foretatt av låntakerens evne til å oppfylle forpliktelsene etter låneavtalen, eller av verdien av de sikkerheter som er stilt for långivers fordring og som skal utnyttes før kausjonsansvaret.

§ 65 Endring av kausjonskravet og innsigelser om hovedforholdet

(1) Institusjonen kan ikke forbeholde seg rett til ensidig å endre vilkårene i kausjonsavtalen til skade for kausjonisten.

(2) Ved endring av kausjonsavtalen til kausjonistens skade gjelder §§ 59 og 61 tilsvarende så langt de passer.

(3) Endring av låneavtalen til kausjonistens skade har ingen virkning for kausjonisten. Samtykker kausjonisten i endringen, gjelder annet ledd tilsvarende. Bestemmelsen i leddet her gjelder ikke for økning av rentesats, gebyrer og andre kostnader når institusjonen i forhold til låntakeren har rett til ensidig å foreta endringen, jf. § 49 annet ledd.

(4) Vilkår i en kausjonsavtale med en forbruker om at kausjonisten skal være avskåret fra å gjøre gjeldende innsigelser eller motkrav i hovedforholdet, er ugyldig når ikke annet følger av lov.

§ 66 Frigivelse av sikkerhet m.v.

(1) Uten uttrykkelig samtykke fra kausjonisten har institusjonen ikke rett til å frigi pant eller annen sikkerhet som var stilt eller forutsatt stilt da kausjonsavtalen ble inngått. Dette gjelder ikke når det stilles annen sikkerhet som er minst like god for kausjonisten som den sikkerheten som frigis, eller frigivelsen ikke har betydning eller bare har meget begrenset betydning for kausjonistens stilling. Samtykke etter første punktum kan bare gis i tilknytning til en nær forestående frigivelse av en bestemt angitt sikkerhet.

(2) Hvis pant eller annen sikkerhet frigis i strid med bestemmelsene i første ledd, er kausjonisten ikke lenger bundet av kausjonsavtalen.

(3) Bestemmelsen i første og annet ledd gjelder tilsvarende dersom pant eller annen sikkerhet ikke blir stilt i samsvar med det som var forutsatt da avtalen ble inngått. I kausjonsavtalen kan institusjonen likevel ta særskilt og uttrykkelig forbehold om at en bestemt sikkerhet ikke blir stilt som forutsatt ved kausjonsavtalens inngåelse.

§ 67 Reduksjon og bortfall av kausjonsansvar

(1) Ved låntakerens betaling av renter, avdrag eller andre forpliktelser til långiveren reduseres kausjonsansvaret i det omfang kausjonen omfatter slike forpliktelser.

(2) Kausjonsansvaret reduseres dessuten, uten hensyn til låntakerens betaling, som om lånet var blitt nedbetalt i samsvar med låneavtalen. Dersom långiveren har gitt betalingsutsettelse, reduseres kausjonsansvaret når det er gått seks måneder etter opprinnelig betalingstid, med mindre kausjonisten uttrykkelig har samtykket i den utvidelsen av kausjonsansvaret som utsettelsen innebærer.

(3) Kausjonsansvaret reduseres ikke i den utstrekning långiveren godtgjør at varsel om mislighold er sendt i samsvar med reglene i § 63 første ledd. Er varsel sendt senere enn det som følger av § 63 første ledd, reduseres ansvaret for terminer som forfalt tidligere enn tre måneder før varslet ble sendt.

(4) Ansvarstiden for kausjonen er begrenset til ti år fra kausjonsavtalen ble inngått. For kassakreditt og lignende rammekreditt samt lån uten fastsatt tilbakebetalingstidspunkt, er ansvarstiden begrenset til fem år. Hvis låntakeren før utløpet av ansvarstiden har misligholdt sin betalingsforpliktelse, bortfaller ikke kausjonsansvaret dersom varsel om mislighold er sendt i samsvar med reglene i § 63 første ledd. Begrensningene i leddet her gjelder ikke for pant stilt av tredjeperson (realkausjon).

III Kausjonistens ansvar

§ 68 Gjeldsforsikring

(1) Hvis det er tegnet gjeldsforsikring for lånet og forsikringstilfellet inntre, reduseres kausjonsansvaret i samme utstrekning som om låntakeren selv hadde foretatt betalingen.

(2) Det kan ikke kreves regress mot kausjonisten for utbetaling av gjeldsforsikring.

§ 69 Frigjøringstid

(1) Hvis låntakeren har misligholdt låneavtalen i ikke uvesentlig grad eller det må antas at slikt mislighold vil inntre, har kausjonisten rett til å innfri kausjonsansvaret helt eller delvis. Kausjonisten skal i tilfelle varsle långiveren og låntakeren om når betaling vil finne sted.

(2) Varsel etter første ledd kan unnlates når långiveren har tatt rettslige skritt mot låntakeren etter § 71 eller har varslet kausjonisten om at slike skritt vil bli tatt. Det samme gjelder når låntakeren har innledet gjeldsforhandlinger, har fremsatt søknad om gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven for namsmannen, eller det er åpnet konkurs i låntakerens bo.

§ 70 Virkningen av at kausjonisten innfrir m.v.

(1) Ved innfrielse av kausjonsansvaret etter § 69 trer kausjonisten etter alminnelige regler inn i låneavtalen og de sikkerhetene som er stilt for långiverens fordring.

(2) Institusjonen kan hindre at kausjonisten trer inn i låneavtalen ved å frita kausjonisten for kausjonsansvaret i samme utstrekning som innfrielsen ville ha fritatt kausjonisten for videre ansvar.

§ 71 Kausjonens forfall m.v.

(1) Institusjonen kan ikke rette krav mot kausjonisten før det er tatt rettslige skritt mot låntakeren for å få tvangsgrunnlag.

(2) Har institusjonen tvangsgrunnlag for utlegg, kan krav rettes mot kausjonisten når det er begjært utlegg mot låntakeren.

(3) Har låntakeren stilt pant for gjelden, kan krav rettes mot kausjonisten først når det er gått tre måneder etter at institusjonen har begjært tvangsdekning i pantet etter tvangsfullbyrdsloven.

(4) Åpnes gjeldsforhandling etter gjeldsordningsloven hos låntakeren, kan krav rettes mot kausjonisten når 3-måneders fristen i gjeldsordningsloven § 3-4 er utløpt. Har låntakeren stilt pant for gjelden som vil gi långiveren full dekning, gjelder likevel bestemmelsen i tredje ledd.

(5) Blir låntakerens bo tatt under konkursbehandling, eller blir det åpnet gjeldsforhandling etter konkursloven, kan institusjonen straks rette krav mot kau-

sjonisten. Bestemmelsen i fjerde ledd annet punktum gjelder tilsvarende.

(6) Når vilkårene i første til femte ledd er oppfylt, kan institusjonen sende skriftlig påkrav til kausjonisten. Kausjonsansvaret forfaller til betaling 14 dager etter at påkravet er kommet frem.

(7) Forfallsreglene i lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant § 1-9 og i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 44 gjelder ikke i forhold til realkausjon som omfattes av kapitlet her.

§ 72 Renter ved forsinket betaling

(1) Når institusjonen har varslet kausjonisten om låntakerens mislighold i samsvar med reglene i § 63 første ledd, kan institusjonen kreve kausjonisten for renter for tiden etter at det varslede misligholdet inntrådte, beregnet etter den rentesatsen som ville ha vært gjeldende i hovedforholdet om lånet ikke var misligholdt. Er varsel sendt senere enn det som følger av § 63 første ledd, kan institusjonen kreve renter som nevnt for terminer som er forfalt senere enn tre måneder før varslet ble sendt.

(2) Kausjonisten svarer ikke for særlige forsinkelsesrenter som følger av låntakerens mislighold. Når kausjonsansvaret er forfalt, er kausjonisten ansvarlig for forsinkelsesrenter etter alminnelige regler.

§ 73 Inndrivingskostnader m.v.

(1) Kausjonisten svarer bare for rettsgebyr og vanlige inndrivingskostnader som er påløpt ved rettslige skritt som nevnt i § 71, dersom kausjonisten er varslet om inndrivningen på forhånd.

(2) Andre kostnader ved institusjonens inndrivning av kravet mot låntakeren enn nevnt i første ledd svarer kausjonisten for bare dersom kausjonisten har samtykket i at de påløper. Slikt samtykke kan ikke gis før kausjonisten er blitt varslet av institusjonen om låntakerens mislighold.

(3) Kausjonisten er ansvarlig for kostnader ved inndrivning av kausjonskravet etter alminnelige regler.

§ 74 Kausjonistens krav mot låntakeren

(1) Dersom vilkårene i § 52 første ledd er oppfylt, eller det ut fra låntakerens handlemåte eller alvorlig svikt i låntakerens betalingsevne er klart at lånet vil bli vesentlig misligholdt, kan kausjonisten kreve betaling av låntakeren i det omfang kausjonisten har ansvar overfor långiveren.

(2) Dersom låntakeren betaler renter, avdrag eller andre forpliktelser til långiveren etter at kausjonisten har krevd låntakeren for betaling, reduseres kausjonistens krav i samme omfang som kausjonsansvaret, jf. § 67 første ledd, når ikke annet er avtalt mellom kausjonisten og låntakeren. Låntakerens ansvar for kostnader påført kausjonisten ved inndrivning av kravet faller likevel ikke bort.

(3) Låntakerens betaling til långiveren etter at kausjonisten har innfridd overfor långiveren etter § 69 og krevd låntakeren for betaling, har ingen virkning for låntakerens ansvar overfor kausjonisten.

Kapittel 5 Finansmegleroppdrag m.v.

I Alminnelige regler

§ 75 Virkeområde

(1) Dette kapitlet gjelder når meglerforetak utfører megleroppdrag som helt eller delvis er knyttet til

- a) avtaler om innskudd, jf. §§ 9 og 10
- b) avtaler om lån, jf. § 44
- c) avtaler om kausjon, jf. § 57.

(2) Kapitlet gjelder tilsvarende når en annen institusjon nevnt i § 1 opptrer som megler av finansielle tjenester.

(3) For innskudds-, låne- og garantiavtaler med en finansinstitusjon eller lignende institusjon, gjelder dessuten reglene for henholdsvis innskudd i kapittel 2 og låneavtaler og garantiavtaler i kapittel 3. Dersom en forbruker stiller kausjon for en låneavtale, gjelder reglene i kapittel 4 uten hensyn til om långiveren er en finansinstitusjon eller en lignende institusjon, dersom kausjonsavtalen inngås gjennom et meglerforetak.

(4) Kongen kan gi forskrift med bestemmelser om gjennomføring, utfylling og avgrensning av reglene i dette kapitlet.

§ 76 God meglerskikk. Omsorgsplikt

(1) Meglerforetaket skal utføre oppdraget i samsvar med god meglerskikk.

(2) Meglerforetaket skal på betryggende måte ivareta partenes interesser. Kjenner meglerforetaket til forhold ved en part eller det avtaleforhold som oppdraget gjelder, og som må antas å være av betydning for en av partene ved vurderingen av om avtale skal inngås, skal foretaket gjøre partene oppmerksom på forholdet før avtale inngås.

§ 77 Uavhengighet

Dersom meglerforetakets interesser, oppdragets art eller andre grunner er egnet til å skape tvil om meglerforetakets upartiskhet, skal partene straks få skriftlig opplysning om dette. Like med meglerforetakets interesser anses interesser til

- a) annet foretak i samme konsern som meglerforetaket
- b) ansatte meglere og rådgivere, ledende ansatte eller tillitsvalgte i foretaket
- c) nærstående til meglerforetaket eller til en som er nevnt i leddet her.

§ 78 Meglerforetakets vederlagskrav

(1) Meglerforetaket skal så snart som mulig og før avtalen om megleroppdraget inngås, skriftlig opplyse om det vederlag det vil kreve for oppdraget, og hvem som skal betale dette.

(2) Når det foreligger forhold som nevnt i § 77, kan meglerforetaket kreve vederlag bare dersom den som vil bli krevd for vederlaget, er kjent med forholdet og uttrykkelig har samtykket i å betale.

(3) Vederlagskravet kan ellers settes ned eller falle bort dersom meglerforetaket ikke har oppfylt sine øvrige plikter overfor vedkommende part.

§ 79 Klientkonto

Klientmidler skal straks plasseres på klientkonto i bank atskilt fra meglerforetakets egne midler. Meglerforetaket skal opplyse banken om at midlene på kontoen tilhører klienter.

§ 80 Meglerforetakets ansvar

Kunden kan kreve erstatning av meglerforetaket for tap som følge av feil eller forsømmelse fra foretakets side.

II Megling av lån

§ 81 Opplysningsplikt om låneforholdet

(1) Før en avtale om lån inngås, skal meglerforetaket, så langt bestemmelsene passer, skriftlig gi en långiver som er forbruker, opplysninger som bestemt i § 15 og en låntaker som er forbruker, opplysninger som bestemt i § 46.

(2) Overfor en låntaker som vil bli belastet med eventuell garantiprovisjon, skal meglerforetaket også oppgi den effektive renten inklusive garantikostnader som vil påløpe.

§ 82 Avtalen

(1) En avtale om lån skal meglerforetaket opprette skriftlig. Avtalen skal inneholde partenes navn og adresser.

(2) Reglene i § 48 første ledd annet punktum og annet ledd gjelder tilsvarende.

(3) Avtalen skal utleveres til begge parter eller på annen måte gjøres tilgjengelig for dem.

§ 83 Særregler når låntakeren eller långiveren er finansinstitusjon eller lignende institusjon

(1) Innenfor rammen av meglerforetakets oppdrag skal foretaket sørge for at institusjonens plikter overfor den annen part blir oppfylt. Hvis pliktene misligholdes, kan den annen part gjøre eventuelle sanksjoner gjeldende mot vedkommende institusjon uten hensyn til om det må anses for å falle inn under meglerforetakets oppdrag for vedkommende institusjon å sørge for oppfyllelse av pliktene.

(2) Dersom den annen part vil bli belastet med eventuelle garantikostnader, skal institusjonen før avtale inngås, også oppgi rente som inkluderer slike kostnader.

(3) Når låntakeren eller långiveren er en finansinstitusjon eller en lignende institusjon, gjelder ikke §§ 81 og 82.

§ 84 Garanti m.v. knyttet til låneforholdet

(1) Dersom det til låneforholdet knyttes kausjon, garanti e.l., skal meglerforetaket før avtalene inngås gi partene i låneforholdet skriftlige opplysninger om dette.

(2) Meglerforetaket skal i nødvendig utstrekning legge forholdene til rette for at långiveren før avtalene inngås, kan vurdere garantiens dekningsområde. Herunder skal meglerforetaket særskilt opplyse om det er vesentlige begrensninger i dekningen i forhold til det som långiveren med rimelighet kan vente er dekket under garantien.

(3) Dersom en forbruker stiller kausjon i låneforholdet og långiveren ikke er en finansinstitusjon eller en lignende institusjon, skal meglerforetaket sørge for at pliktene etter § 59 blir oppfylt.

(4) Meglerforetaket skal sørge for at avtale om garanti for lån opprettes skriftlig og har et slikt innhold som loven krever. Garantiavtalen skal være tilgjengelig for partene i låneforholdet.

Kapittel 6 Agent- og rådgivningsoppdrag

I Alminnelige regler

§ 85 Virkeområde

(1) Bestemmelsene i §§ 86 til 88 gjelder for finansagenters oppdrag når oppdraget helt eller delvis er knyttet til

- a) avtaler om innskudd, jf. §§ 9 og 10
- b) avtaler om lån, jf. § 44
- c) avtaler om kausjon, jf. § 57.

(2) Bestemmelsene i §§ 89 og 90 gjelder for finansrådgiveres oppdrag når oppdraget helt eller delvis er knyttet til avtaler som nevnt i første ledd.

(3) Bestemmelsene gjelder tilsvarende når en annen institusjon som nevnt i § 1 første ledd, opptrer som agent for slik institusjon eller som uavhengig rådgiver.

(4) Kongen kan gi forskrift med bestemmelser om gjennomføring, utfylling og avgrensning av reglene i dette kapitlet.

II Finansagenter

§ 86 Opplysningsplikt

Før agenten påtar seg et oppdrag, skal agenten forsikre seg om at kunden kjenner til hvilke institusjoner representasjonsforholdet omfatter.

§ 87 Institusjonens plikter

(1) Agenten skal innenfor rammen av det oppdrag institusjonen har gitt, se til at institusjonens plikter overfor kunden blir oppfylt.

(2) Dersom institusjonens plikter overfor kunden misligholdes, kan kunden gjøre eventuelle misligholdssanksjoner gjeldende mot vedkommende institusjon, selv om det må anses for å ha falt inn under agentens oppdrag å sørge for oppfyllelse av plikten.

§ 88 Agentens vederlagskrav

Agenten kan ikke i den avtalen som sluttes, kreve vederlag fra andre enn den institusjonen agenten representerer.

III Finansrådgivere

§ 89 Rådgiverens oppdrag

(1) Rådgiveren plikter innenfor lovens ramme og etter beste evne å ivareta klientens interesser uten tanke på utenforliggende hensyn.

(2) Rådgiveren må ikke påta seg et oppdrag dersom rådgiverens personlige eller økonomiske interesse kan komme i konflikt med klientens interesse eller på annen måte ha innflytelse på dennes stilling som rådgiver.

§ 90 Rådgiverens vederlagskrav

Rådgiveren kan ikke kreve vederlag fra andre enn den klienten som har gitt oppdraget.

Kapittel 7 Straff

§ 91 Straff

(1) Den som forsettlig overtrer § 14 eller § 55 annet ledd, straffes med bøter eller under særlig skjerpene omstendigheter med fengsel inntil tre måneder. På samme måte straffes den som forsettlig unnlater å gi opplysninger som nevnt i §§ 15, 46, 59, 81 og 86, eller i bestemmelser gitt i medhold av disse paragraferne.

(2) Den som uaktsomt overtrer bestemmelser som nevnt i første ledd, straffes med bøter.

(3) Medvirkning straffes på samme måte.

Kapittel 8 Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser. Endringer i andre lover

§ 92 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at de enkelte bestemmelsene i loven skal tre i kraft til forskjellig tid.

§ 93 Overgangsbestemmelser

(1) Loven gjelder for avtaler som er inngått før loven er trådt i kraft, med de særregler som er fastsatt i annet ledd eller i forskrift i medhold av tredje ledd. For eldre avtaler som er inngått med andre enn en forbruker, gjelder loven bare så langt ikke annet følger av avtalen

(2) For eldre avtaler gjelder følgende særregler:

- a) § 3 gjelder bare så langt ikke annet uttrykkelig følger av avtalen.
- b) § 5 gjelder ikke.
- c) § 16 og § 20 annet punktum gjelder ikke.
- d) I forhold til ihendehaverklausuler som er innført i innskuddsbok i bank eller samvirkelag ved lovens ikrafttredelse, gjelder § 17 når ett år er gått etter at loven er trådt i kraft. I forhold til slike klausuler skal endringen i § 94 nr. 1 gjelde fra det samme tidspunktet.
- e) § 18, § 19, § 21 annet ledd og § 21 fjerde ledd gjelder bare for avtaler med forbruker.
- f) § 26 annet og fjerde ledd får ikke anvendelse på eldre avtaler om belastningsfullmakt. § 26 femte ledd gjelder bare for avtaler med forbruker.
- g) § 29 første ledd gjelder bare så langt ikke annet følger av kontoavtalen eller av en eldre avtale om motregningsrett.
- h) §§ 34 til 37 gjelder for misbruk som er skjedd etter at loven er trådt i kraft.
- i) § 38 og § 39 gjelder bare så langt ikke annet følger av avtalen mellom betaleren og betalingsmottakeren.
- j) §§ 40 til 43 gjelder ved betalingsoverføringer som er påbegynt etter at loven er trådt i kraft.
- k) § 45 første ledd, § 45 annet ledd annet punktum, § 49 første ledd og § 50 gjelder bare for avtaler med forbruker.
- l) § 48, § 53 annet ledd tredje punktum, § 54 første ledd annet punktum og § 54 tredje ledd gjelder ikke.
- m) § 53 første ledd gjelder bare så langt ikke annet følger av avtalen.
- n) § 58 annet punktum gjelder bare når kausjonisten er forbruker.
- o) § 61, § 66 tredje ledd og § 67 fjerde ledd gjelder ikke.
- p) §§ 62 til 66 gjelder bare når kausjonisten er forbruker.
- q) § 67 annet ledd, jf. tredje ledd, gjelder bare når kausjonisten er forbruker og bare i forhold til nedbetaling som etter låneavtalen skal skje etter at loven er trådt i kraft.
- r) § 71 gjelder bare når kausjonisten er forbruker. Bestemmelsen gjelder ikke dersom det er rettet krav mot kausjonisten før loven er trådt i kraft.
- s) §§ 72 og 73 gjelder bare når kausjonisten er forbruker. Bestemmelsene gjelder ikke for renter og kostnader som er påløpt før loven er trådt i kraft.

- t) § 74 gjelder bare når kausjonisten er forbruker.
  - u) Kapittel 5 og 6 gjelder i den utstrekning oppdraget utføres eller finansavtalen inngås etter at loven er trådt i kraft.
  - v) § 94 nr. 2 gjelder for fordringer som ikke er foreldet før loven tar til å gjelde.
  - w) § 94 nr. 5, endringen i tvangsfullbyrdelsesloven § 9-2, gjelder ikke for eldre avtaler om salgspant.
- (3) Kongen kan gi ytterligere overgangsregler i forskrift.

§ 94 Endringer i andre lover

Med forbehold om det som er bestemt i § 93 gjøres følgende endringer i andre lover fra den tid loven tar til å gjelde:

1. I lov 17. februar 1939 nr. 1 om gjeldsbrev skal § 30 lyde:

Innskotsbøker i banker og samvirkelag fylgjer føresegnene om enkle *gjeldsbrev*.

§ 31 oppheves.

§ 32 tredje ledd oppheves.

§ 33 annet ledd oppheves.

2. I lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer skal § 4 lyde:

§ 4 (Bankinnskudd m.m.)

1. Fordring på bank eller offentlig kasse i anledning innskudd eller verdier som er gitt i forvaring, samt rentekrav i tilknytning til slik fordring, foreldes først 20 år etter at *det er gitt melding etter finansavtaleloven § 23 første ledd. Dette gjelder selv om kontoen påføres renter etter at slik melding er gitt. Foreldelse inntreer bare dersom institusjonen forut for foreldelsesfristens utløp har gjort det som med rimelighet kan forventes for å komme i kontakt med kontohaveren eller arvingene.*

2. *Foreldelse avbrytes når fordringshaveren melder seg for institusjonen eller kontoen disponeres over ved uttak eller ved at midler settes inn på kontoen. Med bank likestilles annen innretning som med hjemmel i lov skaffer seg midler til sin virksomhet ved å motta innskudd fra en ubestemt krets av innskytere.*

3. *Finansavtaleloven § 23 gjelder tilsvarende for fordring på offentlig kasse.*

3. I lov 21. juni 1985 nr. 82 om kredittkjøp m.m. skal § 13 lyde:

§ 13 Ansvar for misbruk av kontokort

Ved misbruk av kontokort som er utstedt i forbindelse med kontokredittavtale gjelder finansavtaleloven §§ 35 til 37.

4. I lov 13. mai 1988 nr 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven) skal § 9 annet ledd annet punktum lyde:

Betalingen skal anses å ha skjedd innen fristen dersom betalingsoppdraget er *mottatt av bank innen fristens utløp.*

5. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse og midlertidig sikring (tvangsfullbyrdelsesloven) gjøres følgende endringer:

§ 7-2 bokstav a fjerde punktum skal lyde:

Gjeldsbrevet er også tvangsgrunnlag overfor enhver som ved påskrift på gjeldsbrevet har påtatt seg selvskyldneransvar ved en overdragelse eller stilt seg som selvskyldnerkausjonist *eller som kausjonist på forfallsvilkår som nevnt i finansavtaleloven § 71*, forutsatt at påskriften inneholder vedtakelse av inndrivning uten søksmål, og at vedkommendes underskrift er bekreftet som nevnt ovenfor.

§ 9-2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Ved salgspant etter panteloven § 3-14 bokstav b i tilfeller som ikke er å anse som kredittkjøp etter kredittkjøpsloven § 3 nr 1 må salgspantavtalen istedenfor inneholde opplysninger som nevnt i *finansavtaleloven § 48* med forskrifter.

6. I lov 26. mars 1999 nr. 17 om husleieavtaler (husleieloven) skal § 3-3 annet ledd lyde:

Betaler leieren gjennom bank, skal betaling i forhold til forfallsreglene anses for skjedd når

- a) beløpet er *mottatt av bank i Norge*, eller
- b) et betalingsoppdrag er *mottatt av bank i Norge*, forutsatt at det er dekning for oppdraget.

Gunnar Skaug,
president.

Anita Apelthun Sæle,
sekretær.